

UGANDA BİLGİ NOTU

Nisan 2022

GÜNCEL VERİLER

MAKROEKONOMİK GÖSTERGELER VE TAHMİNLER

GÖSTERGE	DEĞER	2019	2020	2021
GSYH (cari fiyatlarla)	Milyar USD	38.0	38.1	43.2
Büyüme	%	7.7	-0.8	4.7
Nüfus	Milyon Kişi	39.8	41.2	42.5
Kişi Başı Gelir	USD	954	925	1,018
Enflasyon	%	2.5	2.5	1.8
İşsizlik Oranı	%	1.8	2.4	2.2
Cari Denge / GSYH	%	-6.4	-9.6	-8.9
Bütçe Dengesi / GSYH	%	-4.9	-6.7	-8.4
İhracat	Milyar USD	3.9	4.1	
İthalat	Milyar USD	7.7	8.3	

Kaynak: IMF, Fitch Connect, Trademap

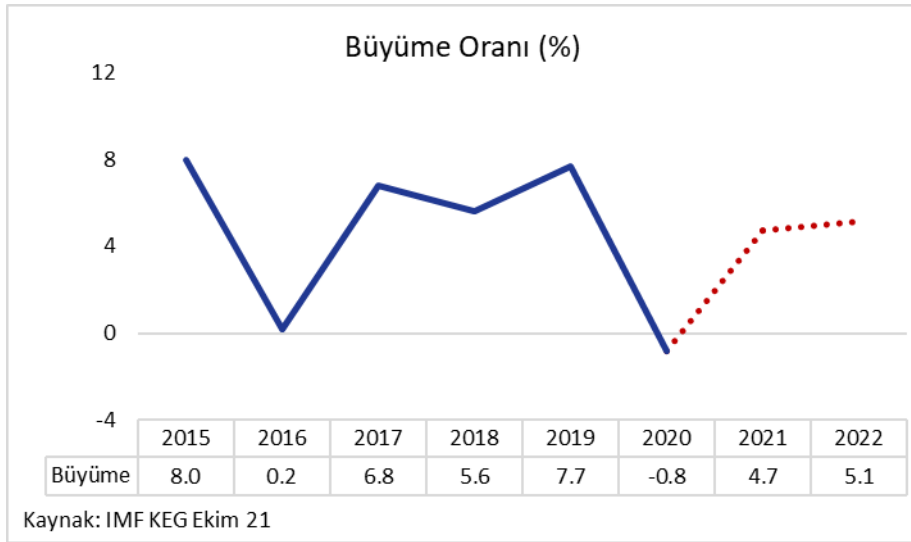
1. UGANDA EKONOMİSİ GENEL GÖRÜNÜMÜ

- Uganda 9 Ekim 1962 tarihinde Birleşik Krallıktan ayrılıp bağımsızlığını ilan etmiştir. 9 Ekim günü Ulusal Bağımsızlık günü olarak kutlanmaktadır. Uganda, başkanlık sistemiyle yönetilen üniter bir devlettir. Cumhurbaşkanı beş yıllık bir dönem için halkoyuyla seçilmektedir. 18 Şubat 2011 tarihinde yapılan seçimden sonra 14 Ocak 2021 tarihinde yapılan son seçimlerde de Cumhurbaşkanlığını yeniden Yoweri Kaguta Museveni kazanmıştır. Museveni, 26 Ocak 1986'dan beri devlet başkanlığı görevini yürütmektedir. Başkan, hem devlet başkanı hem de hükümet başkanıdır.
- 2021 yılı tahminlerine göre nüfus 42,5 milyondur. Nüfus birçok farklı etnik gruptan oluşmuştur. Ülkede 0–14 yaş arası nüfus %50,9, çalışan nüfus olarak da adlandırılan 15-64 yaş arası nüfus %47,7 ve 65 yaş üstü nüfus da %1,4'tür. %3,3'lük nüfus artış hızıyla dünyada nüfus artış oranı en fazla olan ülkeler sıralamasında 4. sırada yer almaktadır. Toplam 17,9 milyonluk işgücünün %82'si tarımda, %13'ü hizmetlerde, %5'i de sanayide istihdam edilmektedir. Yoksulluk sınırı altındaki nüfus oranı %24,5'tir.
- Uganda düzenli yağış alan bereketli topraklara; bakır, altın vb. mineral rezervleri ile son zamanlarda keşfedilen petrol yatakları gibi önemli doğal kaynaklara sahiptir. İş gücünün %82'sinin istihdam edildiği tarım, ekonominin en önemli sektörüdür. İhracat gelirlerinin büyük kısmını ise kahve ihracatı oluşturmaktadır.
- 1986 yılından bu yana, hükümet, yabancı ülkelerin ve uluslararası kuruluşların desteği ile, ihracat ürünlerinde üretici fiyatlarını yükseltmek, petrol gelirlerini arttırmak, sivil hizmet ücretlerini iyileştirilmek ve para reformu yaparak ekonomiyi düzenlemek için çalışmalar yapmaktadır. Ekonomi politikalarında yapılan değişikliklerle özellikle enflasyonun düşürülmesi, üretimin ve ihracatın artırılması hedeflenmektedir. 1990 yılında yapılan ekonomik reformlardan sonra altyapı, yatırım, üretim ve ihracat için teşvik sistemleri geliştirilmiş, düşük enflasyon ve sürgündeki Hint-Ugandalı girişimcilerin ülkeye gönderdiği dövize dayanan sağlam bir ekonomik büyüme dönemi başlamıştır.
- Ülkede 2,5 milyar varillik petrol rezervi ile 15 milyar metreküplük doğalgaz rezervi keşfedilmiş olup üretimleri henüz yoktur. Ülkenin Batısındaki Albert Gölü havzasında 2 milyar varilin üzerinde petrol rezervi keşfedilmiştir. Bu rakam Batı Uganda'daki Kanungu – Nebbi arasındaki bölgenin %30'unun taranmasıyla ortaya çıkmıştır. Bölgenin tamamı tarandığında rezerv tahmininin 6 milyar varile çıkması ve bu miktarın Uganda'yı Gabon (2 milyar) ve Çad'ı (1,8 milyar) geride bırakarak Uganda ile (6,4 milyar varil) aynı kategoriye çıkartması beklenmektedir. Petrolün bulunmasıyla ekonomisinde canlanma beklenen ülke, yabancı yatırımcıların daha fazla ilgisini çekmeye başlamıştır.

1. UGANDA EKONOMİSİ GENEL GÖRÜNÜMÜ

- Pandemiden önceki süreçte ortalama %5,5 civarında yıllık büyüme oranlarına sahip olan Uganda ekonomisi 2020 yılında salgının etkisiyle %0,8 küçülme yaşamıştır. 2021 yılında salgın etkilerinin azalması beklentileri doğrultusunda büyümenin %5 seviyelerinde gerçekleşmesi öngörülmektedir

UGANDA EKONOMİSİ SWOT ANALİZİ

Güçlü Yanlar

- Uganda'nın özellikle bahçecilik ve altın olmak üzere ihracat tabanını çeşitlendirmedeki başarısı ve ayrıca bölge genelindeki ticaret bağlantılarını geliştirmedeki başarısı, gelecekteki ekonomik büyümeyi destekleyecektir.
- Şubat 2022'deki nihai yatırım kararının ardından önümüzdeki çeyreklerde amiral gemisi Lake Albert petrol projesinde çalışmaların başlaması beklenmektedir.
- Petrol ve gaz endüstrisinde daha önemli keşifler olması muhtemeldir.

Zayıf Yanlar

- Sağlam uzun vadeli büyüme beklentilerine rağmen, Uganda'nın sınırlı altyapısı, önümüzdeki yıllarda büyüme beklentilerini gölgeleyecektir.
- Hükümetin sınırlı vergi toplama kapasitesinin ortasında artan altyapı harcamaları, önümüzdeki yıllarda Uganda'nın kamu maliyesi için temel zorluklar olmaya devam edecek.

Fırsatlar

- 2025'te beklenen petrol üretiminin başlaması, uzun vadede Uganda'nın ekonomisine gözle görülür bir destek sağlayacak.
- Kıtadaki güçlü nüfus artışı, önümüzdeki on yılda Uganda gıda ihracatının artması için fırsatlar yaratacaktır. Uganda'nın mal ihracatının yaklaşık %40'ı, ağırlıklı olarak Afrika'da ihraç edilen tarım ürünleridir.

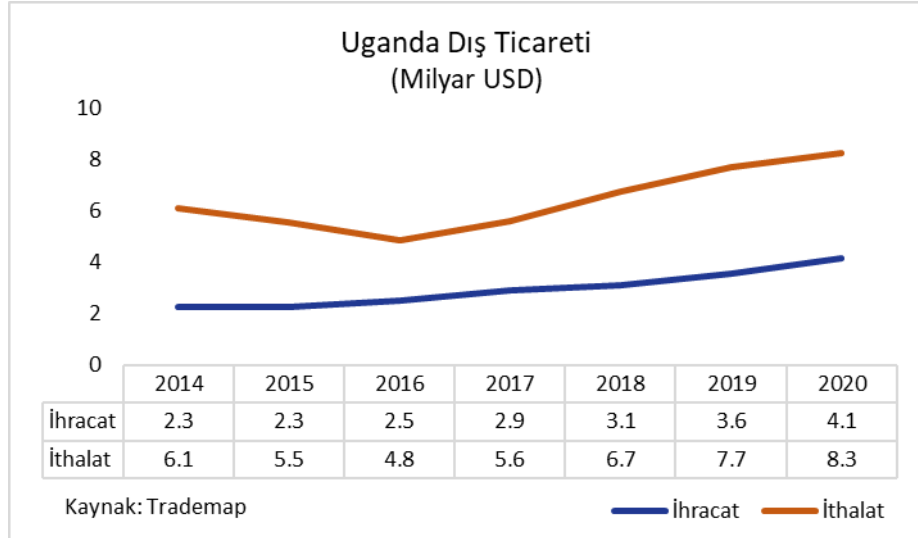
Tehditler

- Dış büyümede ve yatırımcı güveninde önemli bir gerileme, ülkenin artan cari açığını dengelemek için çok önemli olan istikrarlı doğrudan yabancı yatırım girişlerini tehdit edebilir.
- Petrol üretiminde daha fazla gecikme olması durumunda, devam eden altyapı çalışmaları nedeniyle ithalat seviyelerinin yüksek kalması ödemeler dengesinde dengesizliklere katkıda bulunma riskini taşıyor.

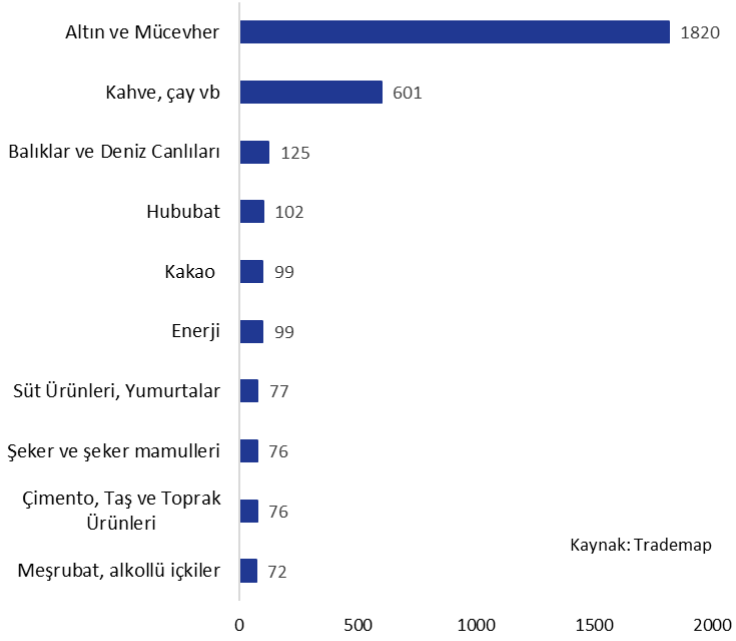
2. UGANDA DIŞ TİCARETİ

- Uganda'nın ihracatı son beş yılda (2016/2020) %67 artarak 2020 yılında 4,1 milyar USD olarak gerçekleşirken ithalatı ise aynı dönemde %71 artarak 8,3 milyar USD seviyesine gerilemiştir. Bu dönemde ihracatın artmasında ülke ihracatında yüksek paya sahip olan altın ihracatının ciddi oranda artması etkili olurken, yine ülkenin önemli ihraç kalemlerinden kahve ihracatında da yükselme yaşanmıştır. İthalat tarafında ise yine altın ithalatındaki artışın yanı sıra enerji, makine ve otomotiv ithalatı da yükselmiştir.
- Uganda ihracatında BAE %44 payla ilk sırada yer alırken, BAE'yi Kenya, Güney Sudan ve Demokratik Kongo Cumhuriyeti izlemektedir. Türkiye, Uganda'nın en çok ihracat yaptığı 19. ülkedir. Uganda'nın ithalatında ise Çin %16 payla ilk sırada yer alırken, Hindistan %11,6 ve Kenya %9,4 payla Çin'i takip etmektedir. Türkiye ise %0,6 payla Uganda'nın en çok ithalat yaptığı 28. ülkedir.
- Uganda'nın ihracatında altın tek başına toplam ihracatın %44'ünü oluştururken, kahve %14 payla ikinci sırada yer almaktadır. Diğer taraftan, deniz ürünleri, hububat ve kakao da Uganda'nın en çok ihracat yaptığı sektörler olarak öne çıkmaktadır. İthalat tarafında ise yine altın %22 payla ilk sırada yer alırken, enerji yaklaşık %12 pay ile ikinci sırada yer almaktadır. Makine, otomotiv ve elektrikli cihazlar da Uganda'nın en çok ithalat yaptığı kalemler olarak öne çıkmaktadır.

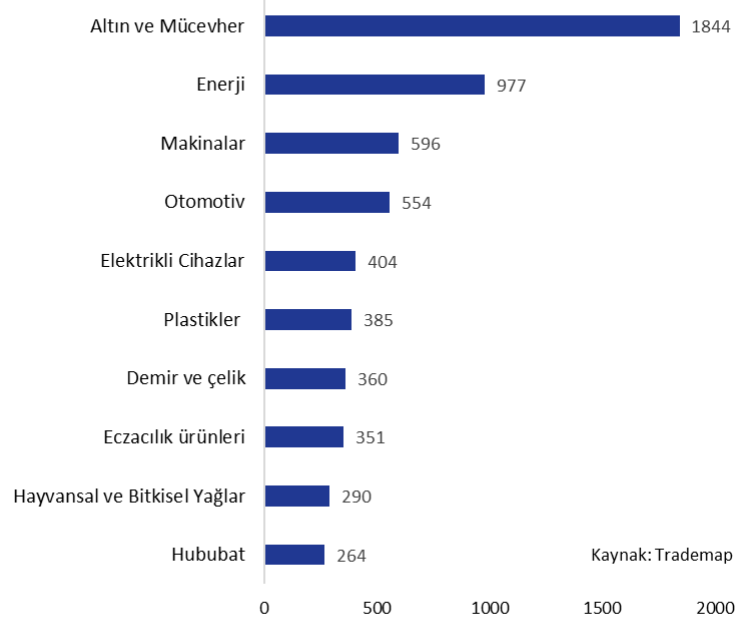

2. UGANDA DIŞ TİCARETİ

Uganda İhracatı
(2020, Milyon USD)

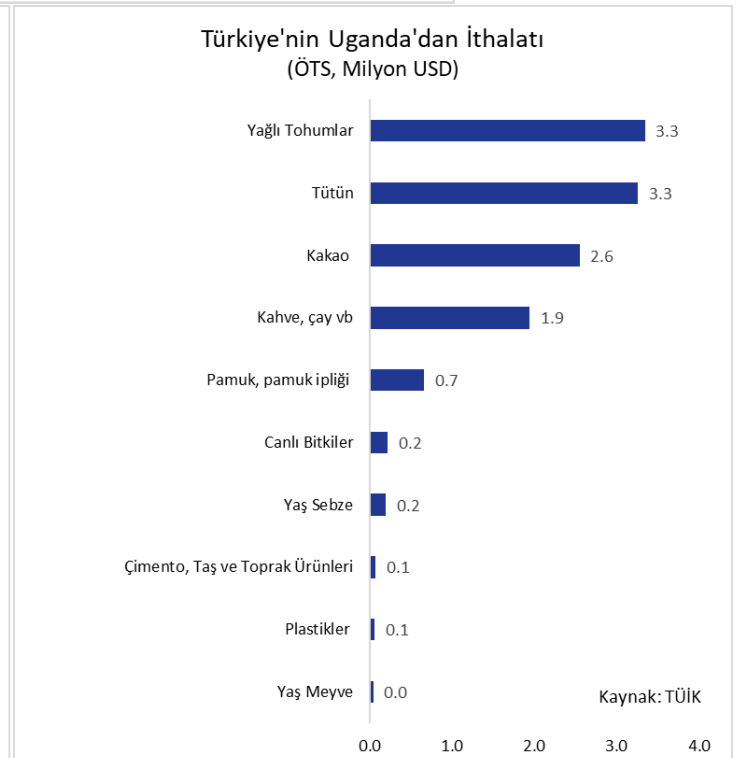
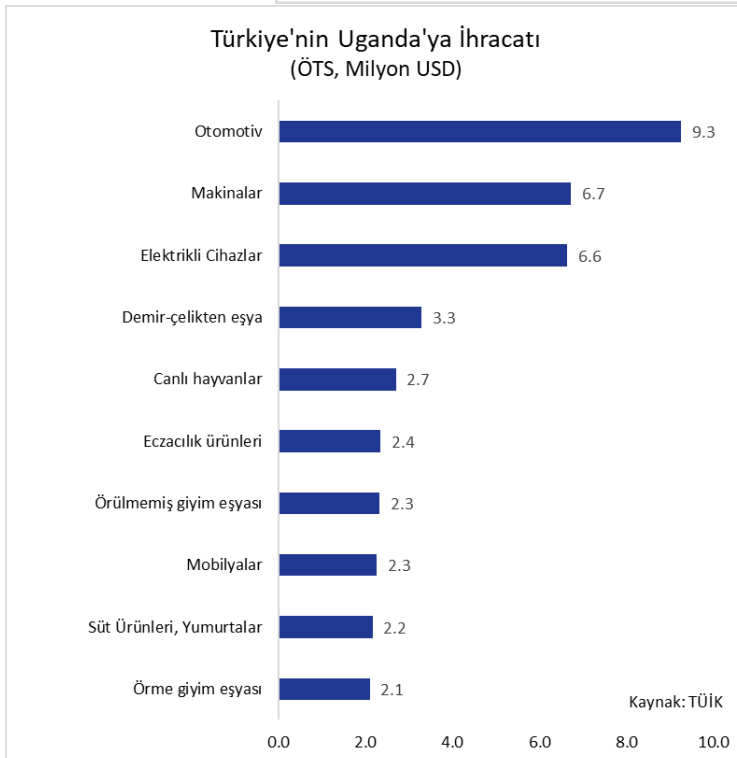
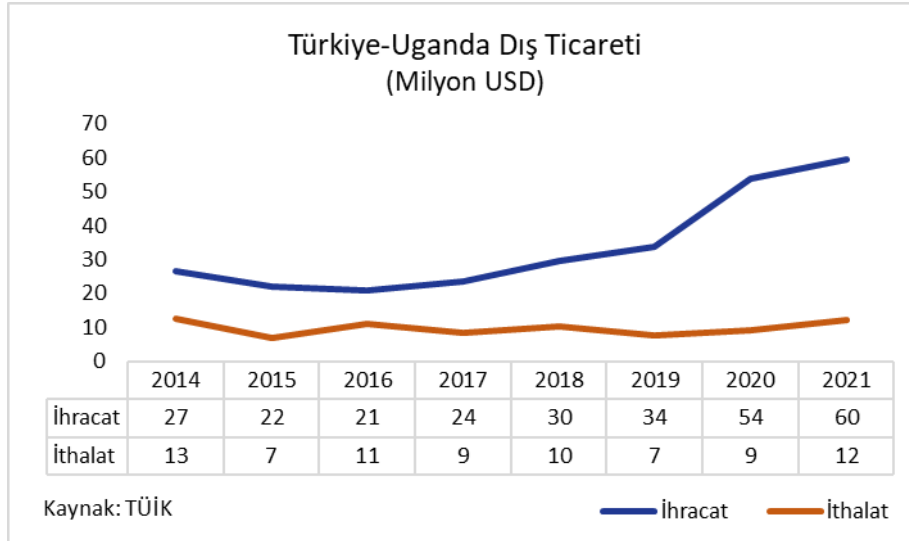

Uganda İthalatı
(2020, Milyon USD)

3. TÜRKİYE – UGANDA TİCARETİ

- Türkiye ile Uganda arasındaki ticarete Türkiye net ihracatçı konumunda bulunmaktadır. Türkiye'nin Uganda'ya ihracatı son beş yılda %184 artarak 2021'de 59,6 milyon USD ile rekor düzeye ulaşmıştır. Aynı dönemde, Türkiye'nin Uganda'dan ithalatı ise %13 artarak 2021'de 12,4 milyon USD düzeyine yükselmiştir.
- Son 5 yılda Türkiye'nin Uganda'ya ihracatının artmasında otomotiv, makine, demir-çelik ve elektrikli cihazlar sektörlerindeki ihracatının artması etkili oldu. Türkiye'nin Uganda'dan ithalatındaki artışta ise susam, kakao ve kahve ithalatının artışı belirleyici olmuştur.

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU

Huzur Mahallesi, Azerbaycan Caddesi Skyland Sky Office No: 4
B Blok Kat: 21-22 Seyrantepe 34485 Sarıyer/İstanbul

www.deik.org.tr • info@deik.org.tr

[Twitter](#) [Instagram](#) [LinkedIn](#) [YouTube](#) [Facebook](#) /deikiletisim | www.deik.org.tr